

Forfatter: Brandes, Georg

Titel: Udrag fra Hovedstrømninger. Den romantiske skole i Tyskland (1873)

Citation: Brandes, Georg: "Samlede Skrifter", i Brandes, Georg: *Samlede Skrifter*, 1899-1910, s. 403. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-brandes04-shoot-idm139992357208000/facsimile.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Samlede Skrifter

skole eller Forberedelse vinder Prisen i det første Dystløb, hvori han deltager.

Naturligvis fattes der ikke mystiske Træk. Kunde Arnim end ikke frigøre sig for dem i sin moderne Roman, hvor f. Eks. en Landsbypræst har den Evne, med et eneste Blik at bringe Koner, der ikke har kunnet faa Børn, i velsignede Omstændigheder — saa forekommer slige Træk i denne Fortælling, som bevæger sig i fjerne Tider, endnu meget hyppigere og langt mere forstyrrende. Berthold er f. Eks. bleven helbredet af Faust ved at faa Blod fra en meget blodrig Dreng overført i sine Aarer. Men det er ham bestandig som om hin Anton derved havde erhvervet sig en Slags Ret til hans Elskede, og virkelig føler ogsaa Anton sig straks hemmelighedsfuldt draget til Anna.

Romanen falder, som alle Arnims vidtløftigere Forsøg, fra hinanden i Brokker, skønt dette Stykværk har digterisk Værdi. Kun i de smaa Noveller er det lykkedes Arnim at udføre noget Helt. Han har i *Philander* behændigt og smagfuldt fornyet Moscherosch's Stil fra Trediveaarskrigens Tid. Han har i *Fürst Ganzgott und Sanger Halbgott* humoristisk begrundet det hos Romantikerne saa yndede Motiv, Dobbeltgængeri, ved stærk Lighed mellem Halvbrødre, der ikke kender hinanden, og deraf formet en let Satire over Smaahoffers Stivhed og Tvangsformer. Endelig har han i den fine Novelle *Der tolle Invalide auf dem Fort Ratonneau* leveret sit bedste og tillige for hans Personlighed mest betegnende Arbejde. Denne Novelle opviser alt det Ualmindelige og Uhørte, som er ejendommeligt for Arnims Æmner, uden derfor paa noget Punkt at gaa udenfor det Muliges Grænse. Og den har en Kærne af rørende Menneskelighed.

Begyndelsen er saa fantastisk, saa lunefuldt barok som næsten altid hos Arnim: Den gamle Kommandant i Marseille, Grev Durande, sidder om Aftenen ved sin Kamin, skyder med sit Træben Olietræsgrene ind i Flammerne, og drømmer ved den knitrende Ild om Konstruktionen af nye Arter Fyrværkeri, da han pludseligt bemærker, at hans Træben er kommet i Brand. Saasart han raaber paa Hjælp, forsøger en fremmed Kone, der netop træder ind i Værelset, at slukke Ilden med sit Forklæde; Træbenets Gløden sætter ogsaa Forklædet i lys Lue, og først da Folk fra Gaden af styrter ind med Vandspande, bliver de begge to frelste. Konen var kommen for at afgive et Bønskrift for hendes Mand, der efter et Saar i Hovedet er bleven